

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 9.

V Ljubljani, v četrtek 12. januarija 1888.

Letnik XVI.

Žrtve evropskih armad.

Mnogo se govori v zbornicah, veliko piše po časnikih, kako bi se moglo hirajočemu kmetijstvu pomagati na noge in preprečiti občo revščino; toda besede same ne pomagajo, in kmet vedno bolj leze v dolgove in se bliža neizogibnemu propadu. Dokaz temu so zemljiške knjige in eksekutivne dražbe. Vsak pojav ali dogodek pa ima svoje vzroke, tako tudi revščina po kmetih. Med temi vzroki navajajo nevednost kmečkega stanú, pijančevanje, gizdavost, potratljivost, drago prepisovanje posestev, vedne in drage tožbe, velike dote, vremenske nesreče itd. itd.

V resnici je žalosten položaj kmečkega stanú; vse sloni na njegovih ramah, vse hoče živeti ob njegovem trudu. Kar pa najbolj tlači in tare ubogega trpina, so visoki in neizogibni davki. Gospodarsko pravilo za posameznega človeka je: ne izdajaj več, nego premoreš. Kdor se po tem ne ravna, leze v dolgove. In to velja tudi za države, ki bi ne smele prekoračiti svojih dohodkov, ako niso presilne njihove potrebe. Če pa troški niso neobhodno potrebni ali neproduktivni, bolje je, da se jih država varuje in vzdržuje ravnotežje v gospodarstvu.

Če pa površno pogledamo v računovodstvo večjih evropskih držav, groza strese človeka, ko vidi pred sabo dolge kolone številok vsakoletnih izdatkov. Tako so l. 1877. Avstrija, Nemčija, Francija, Rusija in Italija izdale okroglih 4012 milijonov goldinarjev, a v minolem letu 4900 milijonov, torej so troški pomnožili se za okroglih 888 milijonov. Res, da so se tudi dohodki nekoliko pomnožili, ali to se je zgodilo večinoma z novimi davki, ostale svote pa so pokrite z novim dolgom. Da je temu tako, dokazujejo obresti državnih dolgov. L. 1877. so plačale imenovane države 1009 milijonov obresti, v minolem letu že 1476 milijonov, torej so se v desetih letih pomnožile obresti za 467 milijonov goldinarjev. Toliko zahtevajo le državne potrebščine; kje pa so deželne, občinske in druge priklade?

Kje pa je glavni vzrok tem dolgovom in vedno rastočim izdatkom? „Si vis pacem, para bellum“, to je ona sila sedanjega časa, ki državam nalaga vedno večja bremena. Oboroženi mir narodom srka mozeg iz teles. To je žalostni mir, ki je često hujši od vojske.

Troški za armade kontinentalnih držav rastejo od leta do leta. Vsako leto nove puške, novi topovi, večje ladije, ogromnejše število bojnikov! To uničuje obče blagostanje in koplje narodom groblje. L. 1877. so potrebovale te države za stalno armado in mornarico blizo 969 milijonov goldinarjev, in sicer Avstrija 117 milijonov, Nemčija 227.4, Francija 290.4, Rusija 230.4 in Italija 103.2; lansko leto pa so se povišali vojni troški v Avstriji za 60 milijonov, v Nemčiji za 42, v Franciji za 66.6, v Rusiji za 31 in v Italiji za 75, torej za okroglih 275 milijonov. Nad jedno milijardo potrebuje pet držav vsako leto, da vzdržujejo notranji mir in branijo meje proti vnanjim napadom. Milijarda, kratka beseda, ogromno breme! Ko bi se ta denar plačeval kot obresti, trebalo bi kapitala do 30 milijard; ves denar na svetu ne znaša polovice te svote.

In kje je neproduktivni kapital, ko državljani v najboljših letih živé po vojašnicah? Ko bi se polovica tega denarja porabila za produktivne namene, kolika blaginja!

Navzlic ogromnim vojnim troškom in vednim trditvam o miru vendar silen strah vojske vznemirja Evropo. Ako bo militarizem tudi v prihodnje zahteval tolike žrtve, priti mora do boja ali do občega razoroženja, kajti sicer narodi morajo opešati. Pala je cena obrtniškemu izdelkom in poljedelskim pridelkom. Splošna revščina sili v hišo obrtniku in delavcu, kmečka vrata siloma odpira socijalno zlo. Posušili se bodo viri vseh dohodkov, in nastopiti bo morala kriza vseh držav. To je črna slika evropskega položaja. Borza je najboljši barometer političnega položaja. Če večji časnik zapazi najmanjši oblaček na političnem obzorju, če čuje strel na posamezno osebo, skrči se živo srebro v borznem barometru za mnogo stopinj.

Vsakdo želi si mirú, narodi kažejo gospodarske

in socijalne rane, in te mora ozdraviti le dolgotrajen mir brez orožja. To je morda še jedino zagotovilo mirú. Vedno gojimo še upanje, da se sčasom sedanje svote za armado porabijo za gospodarske in druge produktivne namene, in da se zacelijo globoke rane stanovske revščine. Tedaj bi se pomirili duhovi, upokojila srca, ublažila beda, in človeški rod izbrisal bi si iz spomina preteklost polne žalosti in skrbi.

Nagovor sv. Očeta

do ogerskih vseučilišnih in drugih profesorjev pri vsprejemu dné 30. dec. m. l.

Predragi sinovi! Očetovski pozdravljeni bodite, došli semkaj v Rim v isti zadevi ter iz istega namena kakor rojaki Vaši, ki so bili nedavno pri Nas. Jako obveselil Nas je prihod Vaš, kateri Nas hoče uveriti, da je ogerski deželi na tem, da je v udanosti do papeža nobena dežela ne prekosi. Veseli Nas posebej, da ste prišli semkaj Vi, vzgojitelji mladine. Vsaj je jasno, da je na vzgoji mladine vse ležeče; cerkev in država vporablja v ta namen največ truda in skrbi; in da je vzgojevati mladino tudi Vaš poklic, kateri marljivo izvršujete, Nam je posebno drago. Poznamo Vašo vnemo in modrost v tem poslu. Želimo le, da se spomnite v svojem delovanju večkrat naših opominov, da je dokaj nade in prihodnosti ogerske dežele v Vaših rokah. Posebno v tem času, ko je mladina naokrog povsodi v nevarnostih, in ko potrebujete cerkev in država vzlasti dobrih učiteljev. V tem treba, kakor veste, posebno na to delati, da v vzgoji mladine napreduje um in srce. Samo za razvoj uma skrbeti, srce pa v nemar puščati, je največa nezmisel; kajti najblažji del človeka tem potom podivja. Koliko zla v javnem in zasebnem življenju odtod prihaja, nam izkušnja pové. Glejte torej, da bo vsak učenik ne le v šolskih tvarinah več učitelj, temveč tudi mladih src dober vzgojitelj. Versko prepričanje, katero v Vas vidimo, vcepite tudi v srca gojencem svojim. Ako se bodo v mladosti s cerkvenim življenjem soznali, krščansko

LISTEK.

„Slava Leonu XIII.“

(Spevoigra, igrana v Marijanišči.)

(Dalje.)

Britko toži „Zamorec“, temne barve, s turbanom na glavi in s sulico v roci nad svojo osodo:

Zamorčev dom, ož žalostna dežela,
Kjer Kamov sužnji rod potrj živi,
Kjer na oltarjih, vragom posvečenih,
Žrtvuje gorka se človeška kri!

Vojskú krvavih vsaki dan donaša
In novih žrtev za mališk oltar,
In novih žrtev za krvavo sužnost
Sinu posuži oče za denar....

a raduje se slavnosti sv. Očeta:

Zamorčev dom, dasi dežela tožna,
Vendar s Teboj se danes veseli,
In k Tebi, Leon, cerkve božje oče
Udan poklanjat se Ti zdaj hiti!

Če celi svet nas suži in uklepa,
Če sramoti in blati nas povsod;

Saj Ti nas vendar ljubiš kot otroke,
Skrbiš kot oče za zamorski rod.

Zato se bliža Afrika hvaležna
In se Ti vdana vrže pred nogé;
Darov ne nosi, Kamov sin jih nima,
Za: o pa, Oče, zvesto ná sreč!

Za tema dvema „Avstralec“ neče zaostati.
Poklanja se sv. Očetu kot rudokop in prinaša kot darilo zlat venec.

Avstralija, oddaljena dežela,
Je novi, tožni, osamljeni svet,
A tudi tjakaj luč je prisijala
Razsvetliti jo, razjasniti in ogret.

Oj tvoja luč, preblagi Oče Leon,
Ki si po selih svojih jo prižgal,
Že blagodejne žarke nam prostira,
Preganja črno tmo z avstralskih tal.

Zato se v Tvoje zlate maše dan
Vesel Ti bliža in Ti v dar poklanja
Najdražje, kar domovje mu rodi:
Ta zlati venec Ti avstralska zemlja
V zvestobe znak hvaležno podari.

In da je ta krog tujih narodov kolikor toliko
popoln, nastopi tudi „Indijanec—Američan,“
pravi rudečkožec z lokom pod pazduho in ptičjim
perjem okoli glave.

V ameriških prerijskih se raduje
Rudečkožec Tvoje slave dné,
In s celim svetom tudi on se druží,
Ko tvoje zlate maše dan slavé.

Saj tudi Indijancu Ti si Oče
Vodeč ga k sreči božjega mirú. —
Kjer divji črt je preje kri prelival,
Odmev zdaj čuješ božjega glasú.

Pred kratkim divji krik se je razlegal,
In tomahavk je ostro krvavel,
V dobravah naših vojska je vršala,
Nemir, poboj je tod pri nas hrnel.
Glej, slavni Leon, mir nam podelila
Cerkve nam božje silovita moč;
Zato proslavlja naše Te domovje,
Iz naših src odmeva glas Ti vroč.

Na to še le prihaja „Evropejec“ in sicer
Lah, v narodni neapoljski opravi, s plaščem in visokim klobukom:

Res ljubiš, Oče, gorko vse otroke
In vsem deliš svoj sveti blagoslov;
Vendar največ moj dom iz Tvoje roke,
Prejel je blagrov svetih in darov.
Zato hvaležno danes se poklanja,
Ljubezni zagotavlja te zvestó,
In z vdanim srcem prosí odpuščenja
Ker tolikrat Te žalil je hudó.

vero in njene naprave ljubiti se priučili, ne bo teško potem jih dalje voditi. Radi se bodo lepih včd poprijeli ter hrepeneli ne le po učenosti, temveč tudi po čednosti. V tem zaupanju prosimo goreče: Pomagaj Vam Bog v Vašem delovanju. V to trdno zaupajoč na nebeško milost, podelimo v očetovski ljubezni vsem navzočim, mladini in vsemu ljudstvu ogerske dežele iz celega srca apostolski blagoslov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. januarija.

Notranje dežele.

Dr. Schmeykalu se je neki zasebno naznanilo, da lahko vstopi v ministerstvo, ako se posreči sporazumljenje med Čehi in Nemci. Schmeykalova stranka je bajé pripravljena k temu koraku, vendar pa jo zadržuje vpliv dunajskih vladnih nasprotnikov.

V ogerskem državnem zboru se bo pričela v ponedeljek proračunska debata. Predlogo napadali bodete ljuto obe vladi nasprotni stranki, kar nam najbolj dokazuje, da se je že do sedaj oglasilo sedem govornikom zoper to predlogo.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je odgovoril na govor kardinala Schiaffina povodom otvorjenja vatikanske razstave: „Pomenljive besede, koje ste, gospod kardinal, ravnokar govorili, kažejo nam jasno pravi značaj vatikanske razstave, ki združuje najraznovrstnejša in mnogoštevilna darila, koja Nam je poslal vesoljni svet povodom sedanje vesele okoliščine. Naše očetovsko srce navdajajo sladki čuti, da je hotela vsa katoliška družina biti deležna Našega jubileja z izdelki svojega duha, svoje narave, industrije in umetnije. Misel, da je blagosrčnost bogatina in reveža, da so knezi in narodi vseh civiliziranih in neciviliziranih dežel pripravili to krasno zbirko darov, kojih mnoga so bila sad trudapolnih žrtev, poklonjena radostnega srca in z najboljšo voljo, tolažilo Nam je veliko ter Nas globoko gine. Veliko bolj tolaživno Nam je pa še vedeti, da je vsako darilo, poklonjeno Nam po Naših otrocih, dokaz udanosti apostolskemu stolu, pokorščine Naši avtoriteti in dejanjske ljubezni do Nas, kakor tudi skupnost in neskončna raznovrstnost teh daril glasno osvedočuje složnost v mišljenju darovalcev: in to je najlepši znak obćudovanja vredne edinosti, koja je ena prvih prednosti katoliške cerkve. Takó je razstava vsled tega, kar je in kar pomeni, velike in posebne važnosti onim, ki hočejo pravično soditi. Izražamo tedaj svojo hvaležnost in zadovoljnost vsem onim, ki so pripomogli k vatikanski razstavi, in neizrečeno srečni smo, da jo moremo otvoriti ravno v isti dan, ki nas spominja na darežljivost sv. treh kraljev.“

Srbski kralj Milan bo popotoval spomladi po celi deželi. To poročilo sicer še ni potrjeno, vendar pa jo je razširila dvorna stranka, ki je navadno jako dobro poučena.

Vesti o bližajoči se krizi bolgarskega ministerstva, posebno pa, da bo član novega kabineta tudi znani ruščuški prefekt Mantov, niso verjetne. Konec sobranjskega zasedanja bil je še vsak minister trdno na svojem mestu, in to pomeni zadostno, da niso zanesljiva taka poročila. Mantov postal je v deželi znan še le minolo leto, a običajno imajo Bolgari zaupanje le do skušenih mož. med koje se prvi še ne more prištevati. — Dvamesečno sobranjsko zasedanje bilo je dokaj plodonosno za deželo. Pravosodje je skoraj popolnoma reorganizovano. Hvala gré ministru Stojlovu, da se bodo sedaj vršile sodnijske obravnave veliko pravičneje in hitreje. Fi-

nančno stanje je ostalo neugodno. Stroški so se povišali, a novih virov za dohodke sobranje ni našlo; le davkoplačevalci bodo morali več trpeti. Pri vsem tem pa čas niti ne dopušča, da bi se štedilo, ker sosebno vojni minister sam zahteva za-se 22 milijonov. Dalje je sobranje odmagalo nujni potrebi s tiskovno postavo. Naučni minister je obljubil, da bo temeljito prestrojil šole; država je prevzela v svojo upravo realni gimnaziji v Trnovem in Ruščuku. Najmanj pa je storilo sobranje za poljedelstvo in industrijo. Niti predlog ni bil sprejet, da bi se izročila vsa zalaganja armade domačinom.

Obravnave kneza Bismarcka z Rusijo se vrše strogo in tajno. Dospelo so gotovo že dalje, kakor to priznavajo poluradna glasila. Preklicem o diplomatskih nalogah nemškega generala Schweinitza in ruskega veleposlanika Šuvalova ni verjeti. Koburška obitelj je neki pripravljena pregovoriti Ferdinanda, da zapusti Bolgarijo, ako se mu zagotovi povračilo vseh izdanih stroškov, ki so neki zelo ogromni.

O zbolelem nemškem cesarji dohajajo ugodne vesti. Zdravje se mu normalno boljša. — V soboto se bo pričelo zasedanje pruskega deželnega zbora. Zboroval ne bo nad dva meseca, ker bo še pred Veliko nočjo gotov s svojim delom. Postavni predlogi niso posebne važnosti izimši zadevo o podaljšanju zakonodajske dóbe, ki bo pa gotovo z veliko večino glasov prodrla pri današnji sestavi zbora.

Francoski intransigentje se močno hudujejo nad oportunci in senatom, ki so po njihovem mnenju zakrivili, da so pri zadnjih volitvah prodrli konservativci za tri glasove. „Journal des Débats“ je pravo zadel, ko piše v tej zadevi: „Ta prikazen ima globokejšje vzroke, ki niso odvisni niti od odborov, niti od časnikarstva, niti od dogovorov med raznimi političkimi strankami in parlamentarnim svetom. Dežela sama je pričakovala, da bo republika spolnovala svojo dano obljubo — zmernost. Ker pa vidi, da je prevarana, oporeka takemu nemožatemu postopanju republike s primernim glasovanjem.“ — Vlada se bo ravnala pri vravnanju državnega proračuna po Rouvierovem načrtu. Stroški se bodo zmanjšali za 69,141.640 frankov, dohodki pa zvišali s strožjo kontrolo pri pobiranju davkov na spirit in sploh žgane pijače. Izvanredni stroški bodo znašali le 190,000.000 frankov in se bodo pokrili s konvertovanjem štiriinpol- in štiri-odstotne rente v tri-odstotno. Pridržala bo vlada tudi po Rouvieru predlagano dvajset-odstotno doklado na vse vrste sladkorja.

V Rumuniji se je pričel volilni boj, ki bo posebno vroč. Sicer agituje do sedaj le vladna stranka; toda tudi nasprotna stranka ne bo dolgo molčala. Kakor se poroča iz Budimpešte, napoveduje slednja za nedeljo velik shod, pri kojem se bo skoraj gotovo konečno dogovorila o postopanju in kandidatih.

Španska zbornica kortesov je zavrgla s 133 proti 60 glasovom predlog poslanca Canovasa, naj se pobira višja carina pri uvažanju žita.

Irskega poslanca T. Harringtona je obsodilo sodišče na šesttedensko ječo, ker je razširjal spise o narodni ligi. Harrington se je pritožil ter ga je sodišče pustilo v prostosti, ko je položil primerno varščino.

Turški sultan ni potrdil mazbate o pogodbi gledé suseškega prekopa. Ministerstvo izdalo je vsled tega drugo mazbato, ki bo skoraj gotovo po volji sultanovi. Kakor hitro bo pogodba potrjena, naznanila bo Turčija vsem velesilam, kakove spremembe želi v tem oziru. — O avdienci ruskega veleposlanika pl. Nelidova se ni nič gotovega izvedelo. Splošno se sodi, da je le priganjal k plačilu vojskine odškodnine.

Odreka Tvoje Ti sovrag lastnino,
In v lastnem mestu si jetnik ujet,
A bodi Ti v utelo, v odškodnino:
S teboj trpi in čuti celi svet.
(Dalje prih.)

Kaznovana izdaja.

(Povest iz časov francoske vojske.)
(Dalje.)

Jako živahno je bilo v avstrijskem taboru tisto noč. Akoravno so bili vojaki dolgega streljanja utrujeni, vendar niso mogli spati. Nekateri so prepevali vojaške pesmi, drugi so se pogovarjali o današnjem boji. Vsak se je hvalil, koliko Francozov je v Savo prekuenil. Če je prvi rekel, da jih je pet poslal na oni svet, trdil je drugi, da jih je osem, tretji petnajst in tako dalje, da je prišlo do čisto neverjetnih števil. Te samohvale ni bilo konca ne kraja.

Le dva moža sta bila v taboru popolno osamljena. Bila sta to Boštjan in Lenart. V kotu sta sedela in ne meneč se za veselo pogovarjanje, sta se na tihem pomenkovala o neki skrivni stvari.

„Jaz sem že sit streljanja“, pravi Boštjan.

„Jaz tudi“, pristavi Lenart. „Kdo bi mogel tako bedast biti, da bi za prazen nič stavil svoje življenje v nevarnost.“

„Meni je ravno okoli ušes krogla žvižgala. Kar mrtvaški pót me je obliil. Dva Francoza sem pa le podrl. Si li ti katerega?“

„Mislim, da; pa dobro ne vem. Roka se mi je tresla tako, da sem komaj puško v roki držal. Kako bi mogel potem dobro mériti?“

Zadnje te besede je slišal neki mlad tovariš iz one vesele družbe. Hitro je pokazal na Lenarta in zaklical: „Aha, ta je tisti revček, kateremu so se tako sovražniki smilili, da ni nobenega posekal. Sam je ravnokar to povedal. Zraven mene je stal in se tresel kakor šiba na vodi.“

Cela družba se je glasno zasmejala; mnogi so celó pritrjevali tem besedam, češ, da so tudi oni to opazili.

Lenart gleda nekaj časa jezno pred sé v tla. Ko pa Boštjan vstane, spravi se tudi on po konci. Boštjan pristopi k družbi in pravi: „Kaj ne da, tovariši, mi smo jih pa poslali nekaj v krtovo deželo! Temu pa ne smete zamériti, saj vidite, da je

Izvirni dopisi.

Iz kočevskega okraja, 8. januarija. Redki so posnemanja vredni značaji, ki morejo korenito ustavljati se svetnemu blesku; še radkejši so oni, ki morajo prenašati preziranje radi tega, ker nočejo udušiti svoj čut domoljubja in se ne dajo po brezsrčnih predpisih materijalnega sveta voditi; najredkejši so pa med uradniki tisti, ki morejo vsled svojega edino pravega domoljubnega mišljenja, prepričanja in ravnanja poleg tega ne le to ampak i trpko gmotno škodo trpeti, ter raje posvetno srečo zavreči, kakor bi svojo domovinsko čut in prepričanje opustili. Jeden izmed teh obćudovanja vrednih značajev bil je s zadnjim dnem minolega leta vsled bolehnosti v stalni pokoj stopivši velečastiti g. Raimund Hočev var, c. kr. okrajni glavar v našem okraju. S svojim vnetim potezanjem in podpiranjem koristi našega okraja, s svojim prijaznim obćevanjem s strankami, bodisi slovenskega ali nemškega prebivalstva, zadobil si je v času svojega tukajšnjega nad petletnega službovanja trajnih zaslug in obćno priznanje. Bil pa je i ves čas službovanja in na vseh svojih službenih mestih, kakor v Velicah Laščah, Postojini, Ljubljani in sedaj v Kočevji ne le kot uradnik od svojih višjih in podložnih, ampak tudi v socijalnem življenju enako spoštovan kakor priljubljen. Večinoma svojih službenih let in skoraj vse svoje čile moči in strokovnjaško znanje posvetil je bil uradovanju za odvezo zemljeknjižnega zaklada in še le pred petimi leti imenovan je bil c. kr. okrajnim glavarjem za najtežji politični okraj, popravila se je s tem velika krivica, ki se mu je s preziranjem do sedaj godila zaradi čistega slovenskega mišljenja.

Dasi popred ni imel nikoli opravljati službena dela okrajnih glavarstev, vendar si je v kratkem času potrebno ročnost in znanje novega službovanja pridobil ter svojo težavno službo najvestneje in natančno opravljal, čeravno ga je bolezen v zadnjih letih mnogokrat v tem zadrževala. V njegovem težavno zasluženem pokoji želimo njemu kakor njegovim blagi obitelji še mnogo let!

Iz vipavske doline, 30. decembra. V Vipavi ne poznamo niti zime, niti mraza, pisal je pred nekajimi dnevi eden Vaših dopisnikov. Pač si bo želel sedaj marsikak „rovta“, ki ima najhujšo zimo in mraz: O, da bi bil v Vipavi! Toda, ko bi se mu naenkrat izpolnile želje, kako bi bil iznenaden! Tudi tukaj ima zima svojo moč, in to posebno od svetega Tomaža sém, ko dan na dan razsaja huda burja s snegom; le na sv. dan se je nekoliko ustavila, menda prestrašena po svetosti dneva, zato je pa pozneje toliko huje pritisnila in popolnoma ustavila ves promet. Kar dojde pošte v to „rajsko dolino“, prihaja nam po daljnem ovinku skozi Gorico, kajti Kras in njegova železnica imata menda tudi svoje božične počitnice.

Burja in mraz sta tirjala tudi že svojo žrtev. Dne 22. t. m. proti večeru je mahal neki „krtičar“ iz Šempetra pri Gorici po cesti od Trga proti Šembidu. Če tudi v najboljših letih, vendar ni bil kos elementarnim silam. Nekako sredi pota pri nekem vozu, iz kojega je voznik konje izpregel ter jih rešil nazaj v Trg — kajti zaradi burje in zametov ni

že star in nevajen v takih rečéh“. Nov krobót nastane po taboru.

Lenart srpo pogleda Boštjana in molčé odide. Šel je ob Pěšati góri in jezno mrmral. Prišel je pod isto drevo, pod katerim se je pred nekimi dnevi zaprisegel, da bode maščeval sebe in svojega brata. Zdaj mu stopi vse to znova pred oči in jeza njegova se podvoji. Zopet se nasloni na ono deblo in polu glasno govori: „Zopet si mi ti na poti, ti... Kakor si zadnjič s truplom Nandetovim počél, tako si zdaj mene pred tolikimi osramotil. Ne boš več živel štirinajst dni. Ta roka te bode ugonobila. Ne bode nama treba deliti zaklada, ker ti ga ne boš potreboval... Zdaj se mu moram kazati še prijaznega, da mi ne odtegne denarja, in da odvrnem vsako sumnjo od sebe... Zaradi tebe pojdem še jedenkrat v vojsko, da se te iznebim za vselej.“

Mrmral je še nekaj, potem pa odšel. Ko se je povrnil v tabor, spali so že vsi vojaki. Tudi on pogrne plašč na zemljo, leže nanj in zaspi.

Drugi dan so hoteli vojaki Lenarta zopet zasmečovat, a general jim je to ostro prepovedal.

mogel niti koraka naprej — obstal je, moči so ga zapuščale in kolikor je še mogel, klical na pomoč. Slišali so ga res nekoji Podražani, ki so prihiteli ga rešiti. Toda voda je bila prevelika, da bi ga vsega otrpnenega bili mogli spraviti do kake hiše. Ker so ga morali tedaj po ovinku čez most nesti v Podrago, umrl jim je med potjo ter bil ondi tudi pokopan.

Iz Gorja, 9. januarija. Naše „Bralno društvo“ imelo je dné 8. t. m. v dvorani „Gorjanskega doma“ svoj navadni letni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Novi odbor je sestavljen iz nastopnih gospodov: Župan Jakob Žumer, predsednik; kapelan Matija Mrak, podpredsednik; nadučitelj Janko Žirovnik, tajnik in blagajnik; Andrej Kobal, Janez Pristol, Lorenc Humavec, J. Zupan, odborniki. V društvu brali se bodo v tem letu sledeči časopisi: „Slovenec“, „Novice“, „Zgod. Danica“, „Dolenjske Novice“, „Mir“, „Dom in Svet“ in „Cvetje“. — „Bralno društvo“ vpisalo se je z novim letom tudi v „Katoliško družbo“ zaradi izvrstnih „Drobtinice“ ter je pristopilo „Katol. tiskov. društvu“ z letnim doneskom 1 gld.

Iz Ribnice na Pohorju, 4. januarija. Mraz, kakoršen je le malokedaj v navadi, vlada sedaj v našem gorovju, pa še silneje v dolinah, nego v gorah samih. Snega, o katerem čitamo, koliko ga imajo na Madjarskem, v Franciji in Italiji, sedaj pri nas nimamo veliko — jedva da so hribje dobro pobeljeni — pa ravno to je najbrž tudi posledica temu hudemu mrazu, ki je nastopil že s početkom zime.

Pa kaj se bomo jezili nanj, vsaj je sedaj njegov čas, da „opravi to svoje in da bo potem poprej bolje“, kakor pravijo. Tako mrzlo pa še vendar zmirom ni, da bi otrpnila Slovincem topla kri v žilah, ki jim bje za sveto narodno stvar, kajti očitno je, da se narodnjaki tukaj baš sedaj, ko je malo več prostega časa, začenejajo največ buditi. Takó pomislja že tudi naše „bralno društvo“ na svoj bližnji občni zbor in veselico. To pot bi rado osupnilo tukajšnje občinstvo z nečim, kar še doslej tukaj ni bilo, namreč spravilo na oder katero priljubljeno igro, kakor n. pr. „Županova Micika“. Vsa stvar in oskrba počiva v rokah g. Kavčiča, ki se kot seznanjen stakimi rečmi tudi s pripravami največ trudi; pa le teško se bodo našli potrebni spretni domači igralci. Vsaka stvar je namreč s početka teška, posebno pa za neuka še oder, torej ne moremo naprej še prav nič prerokovati, kako bo izpalo. Se vé, da bi nam hoteli iz sv. Lovrenca ali Ruš katero igralno moč posoditi, potem bi že šlo. Vendar ne obupamo. Zmožnosti našim ljudem ne manjka, ako le ne bo manjkalo pravih spodbujevalcev!

„Bralno društvo“ v Rušah imelo je svoj občni zbor že v dan sv. Štefana. Povabilo je se vé tudi nas, pa kakor mi znano, zabave skoraj nobeden se ni mogel vdeležiti iz preraznih vzrokov. Zaupamo, da nam to dragi bratje ne bodo prehudo za zlo vzeli, kajti duh je sicer voljan, toda . . . premnogemu se zdi, da bi predolgo izostal ter se preveliko zamudil. Sicer pa se nam zdi, da je praznik svetega Štefana za društvene veselice še malo prezgoden in da se te najlepše o pustu vršé. Veselica našega društva namenjena je na predpustno nedeljo; pa vsaj bomo vabila na njo še poprej razglasili! Da bi le tudi kaj veselega o njej poročati mogli!

Naše slovstvo.

„Imenopis Konjiške nadfare“.

(Dalje.)

Levart. To si Vojniški okoličani razložijo brez vsake skrbi. Tam namreč poznajo rastlino: légvart ali régvart, tussilago farfara, Hulfattich. Vulgarno ime Légvart je na Visórah pri Novi-cerkvi. V Vojniku je vulgarno ime Légvaršek in Régvaršek. Novo pisno ime je k hiši prinesel oče sedanjega lastnika, njegova mati pa je v krstni knjigi še zapisana: Regwarschek. In po tej besedi se je prestrojilo ime Regoršek (str. 37), a pač ne na podlagi korenine „rag“! Regvaršek = Reg[u]aršek = Reg[u]oršek = Regoršek. Na Dobrni rastlino imenujejo tudi: lérgot. Šolska knjiga piše: lapuh.

„Devčnik“. Na Dobrni znam za njivo z imenom „Deuce“ = Delce, ker se tam poti na več strani delijo ali pa, ker so si tamošnji prostor o svojem času gospodarji (samo) Dobrnski med sebe razdelili, da je vsaka hiša dobila nekako srednje-velik „del“. — Toraj: Delčnik?

„Šibanec“. Ali bi ne bilo to isto, kar češki: šivanec? poleg škivanec, naš škrganec. Vulgarno

ime se nahaja v fari Frankóvlje, hiša je na prostostoječem griču nad njivami, travniki in vinogradi. Ni nemogoče, da je ta beseda že od zdavnaj tukaj živela, ali pa jo je res kateri Čeh seboj prinesel. V nemških knjigah je beseda pisana: Schiwanz, a ljudstvo govori: Šibanc.* Po moji sodbi je to isto, kakor po Slovenskih gorcih: Šijánc.

„Marčič“ je pač Mark-ič. Dva Markiča iz Celjske fare poznam osebno.

Sodržnik = So-dražnik. Na Dobrni je pisno ime „Dražnik“, ki ga je imetelj prinesel od sv. Ilija pri Velenji. — Orbeljak, od „Urb“, Urban? — Prevornik, Prevornik, pre-vr-č-ti, za-vor. — Šelih, na „selih“? selič? — Šoline = Selinec? — Olar, menda Jelar, jela, primeri (str. 31): Olšnik = Jolšnik = Jelšnik. — Resnik, resje?

„Purož“. Pri Dobrni je hribovita okolica Párož na vznožji Kozjaka. Iz globokega kota pri gospodarju Kačnik priteka voda, med tem potokom in vrsto petero hiš so strme njive in travniki, isto tako nad hišami, še više je gozdovje, a na vrhu dve mali ravnici: Dobovica in Okróžica, na prvej je Dobovičnik, a na drugej Okróžnik (zgornji in spodnji) S strmino Párož paralelno in hišam nasproti se ob južnej strani potočiča vleče hrib Trojna s „Trojnšekom“ na vrhu. V Párožu se pri vходу od vzhodne strani prvi kmet zové Párožnik ali Párežnik. Kaj bi toraj bil Párož in (ali?) Purož? — Za ime okolice Párož ali Párež pri Dobrni bi ne nasprotovalo, ako po legi sodimo, razlaganje na podstavi „rež-a-ti“ in tudi „rez-a-ti“, tako bi „pa-rež“ bil neki stranski svet, kót zraven nekega drugega kóta, in taka je rečena okolica, toraj, kar bi Nemeck rekeli, Seiten-graben, Nebengraben. (Konec prib.)

Dnevne novice.

(V „Katoliški družbi“) je sinoči govoril gosp. dr. J. Janežič. Podal je poslušalcem poučno-zabaven govor, v katerem je razpravjal, kako sv. Oče v svojih okrožnicah skuša ozdraviti svet, ki boleha na različnih duševnih boleznih; za te različne bolezni podaja papež različnih zdravil človeški družbi. Govor, času primeren, osoljen z umestnimi dovtipi, bil je poslušalcem zanimiv, in zato jim je bilo všeč, da ga bode gospod govornik nadaljeval tudi prihodnjo sredo. — Izrazil je v uvodu tudi željo, da bi „Katoliška družba“ vrlo napredovala v novem letu; da bi se v njenih prostorih radi zbirali njeni udje, posebno pri večernih govorih.

(Povodom tristoletnice) slavnega hrvatskega pesnika Ivana Franjina Gundulića priredé tukajšnji Hrvatje jutri v steklenem salonu čitalničnem „komers“. — Braća Slovenci dobro došli!

(Telovadno društvo „Sokol“) je imelo v torek zvečer občni zbor. Podstarosta g. Sr. Nollu otvori zborovanje. Iz poročila blagajnikovega in tajnikovega povzamemo, da je društvo v minolem letu imelo 170 članov, premoženja 1140 gld. 3 kr., posebej pa 1000 gld. za 25letnico; letna bilanca 227 gld. 53 kr. preostanka. Predtelovadeč g. Fink se je imenoval začasnim učiteljem, za „Mir“ se je odločilo 10 gld., konečno se je sklenilo letos praznovati 25letnico. Ker se navzoči člani gledé pomnoženega odbora niso sporazumeli, bo prihodnjo nedeljo ob 11. uri dopoldne v čitalnici nov občni zbor.

(O Gunduličevem „Osmanu“) se nam z Dobrne, dné 10. t. m., piše: Danes došli „Slovenec“ pravi, da se je pri „Osmanu“ 14. in 15. spev zgubil. Tako se je res v obče sodilo. Vsled tega je gosp. Ivan Mažuranić priredil most med 13. in 16. spevom. Ali, da se je od „Osmana“ v resnici zgubil dotični odlomek, o tem se je začelo dvojiti, ko je gospod profesor Pavić na podlagi svojih studij poskusil dokazovati, da se od „Osmana“ ni zgubilo nič. Razlogi za to trditve nahajajo se v nekem programu gimnazije v Požegi, kjer je sedanji vseučilišni profesor o svojem času služboval. Rečene tiskovine nimam, to omenjam le zavoljo tega, da jo lahko poišče, kogar bi Gunduličev „Osman“ pobilže zanimal.

* Ljudstvo si je menda neznano mu besedo razlagalo po razumljivem izrazu „šiba“. Podobno se je pripetilo v sledečem slučaju: Nekaj čez deset let je, kar je neki „po svetu“ hodeč črevljar, rodóm Čeh, prišel na Dobrno. Tu si je v hribih na Brdeah našel nevesto. Pri neki priložnosti mi je njegova žena rekla, da se ji mož piše Kolarič, a sinček je trdil, da je Kolarek, pozneje sem zvedel, da se gospodar zove: Kolářik. Sosedje ga kličejo: Pem. Pis.

(Ribnica na Štajerskem) je brez dvoma zdrav kraj, in pa tudi prijetno mora biti ondi življenje, kajti poleti ni prehude vročine, po zimi pa ne poznajo prehudega mraza. Te dni, ko se je v Celji živo srebro skrčilo na — 23° R., imeli so v Ribnici le od 1. do 3. januarija po — 9° R., druge dneve pa med — 5° R. in — 7° R., akoravno leži Ribnica okoli 1000 metrov nad morskó višino. Vsled tega so ljudje tamkaj silno zdravi in trdni, tuberkuloze skoraj ne poznajo. Čuda pač ni, da se prebivalstvo od leta do leta množi in jih gre več na tuje sreče iskat. Ta slučaj porabil je veliko-nemški list v Gradci, češ, da se bodo vendar Ribničanom odprle oči, da brez nemščine dalje ne bodo živeli.

(Vabilo) k veselici s petjem, deklamacijo in tombolo, katero priredi čitalnica postojnjska v svojih prostorih v nedeljo, 15. jan. t. l. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina prosta.

(Novi zastop čitalnice metliške.) Ravnatelj g. Navratil; tajnik g. Pavlič; blagajnik gosp. Wachha; odborniki gg.: Abodić, Gregorač, Kožar in Šest.

(„Spolek sv. Vojteha“) je razposlal svoje knjige društvenikom. Ta „Spolek“ je nekako podoben našej „Družbi sv. Mohora“. Referat, ki smo ga dobili, priobčimo priložnostno, ko bo listu več prostora.

(„Deutscher Verein“ v Celji.) G. dr. Foregger je z neko tožbo zoper „Südsteirische Post“ propadel. Sedaj mu je imenovano društvo v Celji kakor v tolažbo izreklo popolnoma zaupanje. Ob enem se je pri isti seji načelnštvo vredilo tako: načelnik je g. dr. Schurbi, odborniki pa gg. Fr. Mathes, dr. Neckermann, Rakusch (kateri, tega „D. W.“ ne pové), Rasch (knjigarska firma: Drexel), Skolaut, Ehrlich.

(Slovó mešetarjem.) „Gospodarski Glasnik“ v najnovejši številki javlja, da avstro-ogerski grajščaki nameravajo ustanoviti društvo, katero bi njihove gospodarske proizvode na Dunaji v posebni prodajalnici nepokvarjene in po ceni prodavalo. Tako bi odpadlo mešetarstvo in v obče posredovalna kupčija med producenti in konzumenti. Prodajalo bi se na ta način tudi sveže meso, mleko in mlekarški proizvodi, moka, sadje, perotnina, sočivje, divjačina, ribe itd. Dunajčani bi tako iz prve roke potrebno radi kupovali, producenti pa dobivali še dobiček, kateri sedaj mešetarji jemljejo in sploh posredovalni kupčevalci. Oglasiti se je pismeno pri gosp. baronu Štetter-u v Stockerau, Spodnja Avstrija. — K temu dovoljujemo si vprašanje: Ne bi li bilo mogoče, da bi naše kmetijske družbe ubogemu kmetu, ki si sam pomagati ne more, posredovale pri prodajanji pridelkov?

(Avstrijski podaniki), ki imajo na Rusko-Poljskem svoja posestva bodisi v lasti ali le v zakupu, dobili so povelje, da naj se izselijo. Pritožbe proti temu povelju se ne sprejemajo. Dalje je Rusija vse višje častnike poljske narodnosti, ki so imeli po južnih pokrajinah v Rusiji zapovedniška mesta v rokah, kar od kraja odstavila. Ob avstrijski meji dala je pa vso živino, zlasti klavno in pitano, popisati in je kmetom naročila, da jo odženó v notranje, ko bi pretila vnanja nevarnost.

(Vojno ministerstvo) namerava letos sklicati k vajam vse letnike pri onih vojih, ki dobé v teku leta nove puške-repetirke. Doslej je bila namreč navada, da se je vsak rezervist udeležil treh vaj, brambovec pa po pet. Prvi voj (Corps), ki že ima nove puške, je 10. na Moravskem in v Šleziji. Ondi se pričné vežbanje že 22. t. m. in bo trajalo sedem dni.

(Tajni policijski agentje) v Lvovu, Krakovem, Pragi, Brnu in Gradci poslali so poslaniški zbornici peticijo, da bi se jim zboljšala služba. Dalje prosijo, da bi se jim priznal značaj državnih uradnikov z imenom „inspektor“ ali „revisor“, ter naj bi se odpravilo ime „stražnik“. Prizná naj se jim tudi pravica do uradniških mest po pisarnah, kakor jo imajo c. kr. podčastniki po 12letnem službovanji; dovolijo naj se jim funkcijske doklade, pokojnina ne še le po 40, temveč po 30 službenih letih in konečno naj se odpravijo sedanje disciplinarne zaporne kazni.

(Razpisana) je služba okrajnega živinozdravnika v Kočevju; prošnje do 10. februarja deželnemu predsedništvu. — Razpisana je služba jetniškega paznika pri c. kr. okrožnem sodišči v Rudolfovem; plače 300 gld., prošnje do 11. februarja c. kr. okrajnemu sodišču v Rudolfovem.

(Pogorela) je parna žaga gospoda Martina Plešivčnika v Vojtini pri Slov. Bistrici dne

7. t. m. zjutraj po 6. uri z vsemi stroji in lesom. Zavarovana je bila za 15.000 gld.

(Zalevskemu,) znanemu poštnemu defraudantu dunajskemu, je najvišji sodni dvor osemletno ječo znižal na šestletno.

(Letošnja zima) obdarovala je celo Evropo s tolikim snegom, da ga niti ne morejo sproti spravljati; večinoma trpi škodo ves evropski železnični promet. Italija in južna Francija ste znani daleč po svetu zaradi milega svojega podnebnja. Letos pa je tam polno snega, in tudi mraz je za ondašnje prebivalce grozovit. V Bologni podrla se je zaradi prevelike snežene teže streha na hranilničnem poslopji; v cirkusu Minardi so ravno jahali, ko se je začela pod snegom lomiti streha. Slične novice poročajo se iz Turina in Parme, kjer je sneg podrl dve hiši. V Reggio d'Emiliji ljudje zvečer — ako smemo verjeti dotični vesti — niso mogli zapustiti gledališča, ker je med predstavo padlo snega nad meter visoko pred vrata. Kdor je šel letos v Nizzo prezimovat, grozno se je zmotil, ker sneg se je kadil s takim veseljem, kakor po naših Grintovcih; zapalo ga je dobro ped visoko. V Marziligji je razsajal tolik vihar, da parniki niso mogli iz luke. Veliki zameti so bili na Krasu; tako je bilo po ogerskih železnicah. Iz Budimpešte od 29. do 31. m. m. ni odšel noben vlak. V Krakovem je snežilo, kakor bi se topli berači. Tudi iz Srbije so došla poročila, da je bil zaradi zametov promet ustavljen.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Vodstvo imenovanega zavoda izdaja začetkom vsakega meseca tiskano okrožnico z računom o poslovanju. Mi smo iz iste redno povzemali glavne podatke. Isto nameravamo po vzmožnosti storiti tudi letos. Za sedaj imamo pred seboj najnovejšo okrožnico. V uradnem delu tiskarnice daja se poštanim služnikom na znanje, da bode doseđani pečat na plačilnih nakaznicah dobil novo obliko: beli orel-dvoglavec nahaja se v rudečem okvirju, iz katerega se razvidi datum izdane nakaznice. Drugo naznanilo pové, da bodo tudi nakaznice same imele novo obliko, kakor se ista predočuje na strani 2. in 3. okrožnice. Tretje določilo opozarja na pismeno občevanje vložnikov z uradom na Dunaji. V ta namen se na vsaki pošti dobi primeren ovitek in je pošiljatev poštne prostá; isto veljá tudi za slučaje, ako kakor vložnik rabim svoj zasebni ovitek (kuverto), le če je vsebina odposlanega pisma v zvezi s hranilnico. Okrožnica potem objavlja izkaz o prometu v mesecu decembru, kojega smo včeraj priobčili v notici, in slednjič podaja splošno izvestje o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Nizozemskem, Angleškem, Švedskem, Belgijskem. Če bi ti podatki koga zanimali, postreže mu z okrožnico vsak poštni uradnik, kakor smo to že večkrat povedali. Naj še dostavimo, da je v Belgiji „šolskih hranilnic“ 4775, varčevalcev pa 186.521, ki so do konca decembra 1886 prihranili si 3.275.137 frankov. Po Avstriji še šolske hranilnice niso uradno uvedene, tako namreč, da bi učitelji bili prisiljeni voditi in nadzorovati vložne knjižice svojih učencev. Poznamo pa na Slovenskem duhovnike in učitelje, ki so to skrb prevzeli samovoljno ter hodijo na roko mladim vlagalcem-varčevalcem.

(Catalogus provinciae Austriaco-Hungaricae Societatis Jcsu) za l. 1888 je izšel. Iz zanimljive knjižice razvidimo, da ima avstrijsko-ogerska pokrajina Jezusovega reda sedaj 289 mašnikov, katerih pa 39 biva zunaj pokrajine, večinoma v Avstraliji. Naselb ima imenovana pokrajina tostran in onostran Litave 16, in eno v Bosni (Travnik). Vsem Jezusovcem te okrajine je na čelu pater provincijal, č. g. Josip Mile, rojen l. 1841, bivajoč na Dunaji.

Telegrami.

Dunaj, 12. januarija. „Wiener Ztg.“: Cesarsko lastnoročno pismo Taafeju sklicuje državni zbor na dné 25. januarija.

Gradec, 11. januarija. Pri občinskih volitvah dne 9., 10. in 11. t. m. za okolico celjsko zmagali so Nemci takó, da je na njihovi strani 16 odbornikov in 8 namestnikov, na slovenski strani pa 8 odbornikov in 4 namestniki.

Budimpešta, 11. januarija. Ignacij Helfy je interpeloval v današnji državnozbornski seji vlado o zunanem političnem položaji.

Rim, 12. januarija. Pri avstrijskem veleposlaniku bil je včeraj velik sprejem večer. Navzoči so bili ministri, senatorji, poslanci,

vse častne gospe kraljičine, in sploh izbrana rimska družba.

Petrograd, 12. januarija. „Börsen Ztg.“ naglašá iz poročila finančnega ministra, da se vojni proračun ni zvišal, marveč celo znižal — dokaz o veliki in odkritosrčni miroljubnosti ruske vlade, koja bo, kakor je upati, pripomogla k zmagi mirovne politike ruskega carja.

Berolin, 12. januarija. Cesar se je včeraj povoljno počutil, imel ni nobenih bolečin in je bil nekaj časa zunaj postelje. Zadnja noč dobra.

Umrlí so:

10. januarija. Karol Tavčar, hišni posestnik, 54 let, Nove ulice št. 5, vsled omehčanja možgan.

11. januarija. Selma Rozina, uradnikova hči, 7 let, Pred Škofijo št. 20, Variola.

V bolnišnici:

9. januarija. Anton Leske, pisar, 70 let, vsled raka v želodeci. — Matevž Perme, delavec, 42 let, umirajoč prinešen.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		znakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		749-81	- 0-8	sl. vzh.	oblačno	
11. 2. u. pop.		747-27	+ 2-0	sl. svzh.	"	0 00
9. u. zveč.		749-74	- 4-8	brezv.	" jasno	

Dné 11. jan. Čez dan oblačno, zvečer jasno. Srednja temperatura 1-1° C, za 1-5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 20 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	80 " 40 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	872 " — "
Kreditne akcije	270 " — "
London	126 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 03 "
Cesarski cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 22 1/2 "

VABILO NA NAROČBO.

„Mladost! po tvoji temni zarji — Srcé britkó zdihuje“ kakor slavnemu pesniku, tako tudi marsikomu drugemu, akoravno ni doživel britkih skušenj. Komu se ne vrača spomin najraje v mladostna leta? Ta spomin nas poživlja, ta spomin nam vzbuja gorka, milobna čustva.

Pa ne samo naša mladost. Stopimo v sredo mladeničev! Ali nismo med njimi pomlajeni tudi mi, in srce — ni li znova oživelo?

O mila, draga nam mladina! Ko bi ti vedela, kako te liubi veliko môž, kako misli nate, kako se raduje nad tvojimi radostmi in žaluje, ako je tvoja osoda tužna! Šla bi počivat na taka krepka prsa, iz katerih dije ljubezen do tebe.

Mladeniča vidim poslavljajočega se od očetovske hiše. Mati si briše solze, očetova roka ga blagoslavlja. Oba pa tare skrb, kdo bode sina — odhajajočega z doma v svet — spremljal, čuval, vodil. In taka skrb ni prazna. Mnogokrat še huje tekó solze, ko se je sin povrnil izmed sveta na dom očetov.

Kaj bi dali roditelji, ko bi mogli dobiti varuha in vodnika otrokom v tujini! Nepremagljiva ljubezen do vrle mladine — naše nade in našega veselja — napotila me je, da sem sklenil izdavatí z novim letom

zabavno-poučni list

„DOM IN SVET“

namenjen v prvi vrsti mladini, ki hrepeni po višem izobraženju in napredku, potem pa tudi vsem omikancem, ki se želé zabavati in blažiti s slovstvenimi lepimi izdelki in si razširjati znanje z lahкими poučnimi spisi.

„Dom in svet“ bo prinašal v prvem delu leposlovne proizvode; v znanstvenem delu bode skušal obsegati vsa znanstva, da bode obče zanimiv ter koristen.

Napovedan list bode najprej opazoval dôm — domovino in vzbujal, čuval ljubezen do nje: vodil bode pa tudi v svet, v daljini in širni, kjer so tuje šege in tuja ljudstva, kažoč, kaj svet — sedanji in nekdanji — ponuja. „Dom in svet“ želí biti zgoraj omenjeni vodnik.

Narodnjake, rodoljube, ki ljubijo mladino in hoté, da narod naš napreduje, vljudno in srčno prosim duševne in gmotne podpore.

Milo mladino in vse one, ki hrepené po pravi temeljiti omiki, vabim, naj se obilno na list naročajo, naj ga razširjajo.

Posebej prosim slovenske pisatelje iskreno obilno pomoči. Nadejam se, da bode list našel pot do mladih in za vzore navdušenih src: vzrastel je, zelenel in cvetel bode na gorkih tleh njim udanega srca.

List bode pisan lahko umljivo; skrb mu bode za pravilen, čist, bogat, a vendar domač jezik. Skrb mu bode za raznovrstno tvarino — v malem obsegu.

List bode izhajal dné 20. vsakega meseca na celi pólí velike osmerke. Cena mu je:

gl. 1.60 za leto, 20 kr. za pol leta.

Ako priraste kaj čistega dobička, rabil se bode za razširjanje lista in za podpiranje ubožnih dijakov.

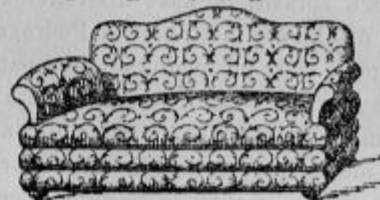
Uredništvo in upravníštvo je v Marjanišči. Za Ljubljanske naročnike posreduje iz prijaznosti „Katoliška Bukvarna“.

V Ljubljani, na god sv. Jovana Evang. 1887. (3)

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarija in februarja t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gld. Stole po 8 in 9 gold. Mo-

droce na peresih (Federmadratzen) po 10 gld. Zimnice po 22 gld. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje. (9)

Cerkovnikova

in ž njo sklenjena organistova služba

v Spodnji Idriji bo o sv. Jurju 1888 izpraznjena.

Kdor hoče o tem kaj več zvedeti, naj se obrne na cerkveno predstojništvo. (2)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (10)

Cenike na zahtevanje. (1)